

19

Bez granic
Globalny handel**PRZYPOMNIJ SOBIE**

- Główne cele procesu integracji europejskiej.
- Na czym polega zjawisko globalizacji gospodarczej.

Wiek XX przyniósł wielki kryzys gospodarczy w latach trzydziestych, następnie katastrofę II wojny światowej i długotrwały podział świata w okresie zimnej wojny. Wydarzenia te odcisnęły piętno na rozwoju polityki międzynarodowej. Stopniowo zaczęło dominować przekonanie o potrzebie stowarzyszania się państw i znoszenia międzynarodowych barier polityczno-gospodarczych. Konsekwencją tego było powstanie wielu organizacji międzynarodowych zrzeszających kraje pod hasłami szeroko rozumianego rozwoju gospodarczego i harmonijnej współpracy.

ŚWIATOWA ORGANIZACJA HANDLU

Jedną z najprężniej działających dziś międzynarodowych organizacji gospodarczych jest **Światowa Organizacja Handlu** (logo organizacji, patrz: ilustracja powyżej), która powstała w 1994 r. jako kontynuacja Układu Ogólnego w Sprawie Cel i Handlu (GATT). W 2012 r. w jej skład wchodziło ponad sto pięćdziesiąt państw (w tym Polska, należąca do założycieli WTO). Główny cel WTO to **liberalizacja międzynarodowego obrotu dobrami i usługami**. Organizacja ta dąży więc do redukcji cel, ułatwienia wolnego dostępu do rynków poszczególnych krajów, **ograniczenia protekcjonizmu***. Tworzy system zasad współczesnego handlu światowego sprzyjający otwartej i uczciwej konkurencji ekonomicznej między krajami oraz rozstrzyga spory dotyczące międzynarodowej wymiany handlowej.

Liber znaczy wolny

Słowo **liberalizacja** (łac. *liberalis* – odnoszący się do wolności) oznacza złagodzenie różnego rodzaju norm, przepisów, zniesienie jakichś ograniczeń itp. Może też odnosić się do wprowadzenia zasad liberalizmu politycznego lub gospodarczego. Doktryna ekonomiczna **liberalizmu gospodarczego** ukształtowała się w XVIII w. Opierała się na koncepcji **leseferyzmu** (fr. *laissez faire* – pozwólcie czynić), zakładającej całkowitą swobodę działalności gospodarczej i niczym nieskrępowaną konkurencję różnych podmiotów (firm) działających na wolnym rynku, bez ingerencji czy nacisków ze strony władz państwowych. Liberalowie uznali, że najlepszym regulatorem gospodarki jest tzw. **niewidzialna ręka rynku**, rola państwa powinna zaś być ograniczona do minimum – powinno ono jedynie stać na straży własności prywatnej i wolności gospodarczej. Korzystając z wolności, ludzie będą bowiem inwestować w rozmaite przedsięwzięcia, które przyniosą im zysk, a jednocześnie przyczynią się do rozwoju ekonomicznego całego społeczeństwa i zaspokojenia wszelkich oczekiwań konsumentów. Należy tylko zadbać o to, by liczba przepisów regulujących gospodarkę była ograniczona do minimum, a obciążenia podatkowe – jak najniższe.

» **Protekcjonizm** (łac. *protectio* – ochrona, obrona) – polityka mająca na celu ochronę rynku krajowego przed konkurencją zagraniczną. Ochronie takiej mogą służyć cła na towary importowane, dotowanie eksportu rodzimych produktów lub manipulowanie kursami walut w celu podniesienia konkurencyjności własnych towarów.